

**Protokół z kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w dniach 22-24.02.2011 r.
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206), art. 22, pkt 1 i 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543), rozporządzenia MPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. z 2004 r. Nr 6, poz. 45 z póź. zm.) oraz rozporządzenia MPiPS z dnia 4 czerwca 2010r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz.U. z 2010r. Nr 110. poz. 733).

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Staszowskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada numer identyfikacji podatkowej:

NIP: 866-15-00-660, REGON: 291137940.

Dyrektorem jednostki jest Pani Barbara Walczyk

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. Katarzyna Arendarska – Starszy Inspektor Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, upoważnienie Nr 107/11 z dnia 16.02.2011r. (dowód osobisty nr AFY771600) – inspektor kierujący zespołem inspektorów,
2. Anna Konieczna – Starszy Inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, upoważnienie Nr 108/11 z dnia 16.02.2011r. (legitymacja służbowa Nr 14),
3. Małgorzata Bojar - Starszy Inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, upoważnienie Nr 106/11 z dnia 16.02.2011r., (legitymacja służbowa Nr 15) – uczestniczyła w kontroli w dniach 22-23.02.2011 r.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: **22-24.02.2011 r.**

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka.
2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.
3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo

świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym.

4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.
5. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu.
6. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
7. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
8. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.
9. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
10. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.
11. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
12. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
13. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
14. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
15. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
16. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.
17. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
18. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
19. Realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki

adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

20. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.
21. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.
22. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.
23. Finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5 cyt ustawy.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2010r. do 21.02.2011 r.

Kontrola została wpisana do książki kontroli pod pozycją nr 19.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie posiada statut nadany Uchwałą Nr LI/58/06 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie. Statut posiada: przepisy ogólne, podstawę prawną, cele i zadania, zasady funkcjonowania Centrum oraz postanowienia końcowe.

Jednostka posiada również Regulamin Organizacyjny nadany Uchwałą Nr 7/10 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 19 lutego 2010 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie. Regulamin zawiera: postanowienia ogólne, zadania Centrum, strukturę organizacyjną, zasady podpisywania pism, dokumentów finansowych, decyzji i aktów normatywnych; tryb przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, mienie i finanse Centrum oraz postanowienia końcowe.

W zadaniach Centrum wymieniono zadania z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne powiatu. Nie ujęto zadania dot. przeprowadzania szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

Przedmiot kontroli:

Ad. 1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Uchwałą Nr XXXIV/108/08 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 30 grudnia 2008 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie staszowskim na lata 2008-2015. Natomiast z uwagi na fakt opracowania nowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2007 – 2015 Uchwałą Nr XLI/46/09 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 29 maja 2009 r. dokonano aktualizacji powyższego dokumentu.

Zarządzeniem nr 38/08 Starosty Staszowskiego z dnia 23.10.2008 r. powołano Zespół ds. koordynacji prac nad opracowaniem strategii. Przewodniczącym Zespołu został p. Ryszard Stachura – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego. Do Zespołu powołano Dyrektorów: PCPR, PUP, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Naczelnika Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KPP w Staszowie. Do udziału w pracach zespołu zaproszono również kierowników ośrodków pomocy społecznej w: Staszowie i Połańcu oraz wizytatora Kuratorium Oświaty w Kielcach. Strategię opracowała firma marketingowa Hektor sp. z o.o. z Tarnowa. Przy opracowywaniu dokumentu przeprowadzono m.in. badania ankietowe, których celem było poznanie opinii mieszkańców powiatu staszowskiego na temat problemów społecznych występujących w powiecie oraz funkcjonowania instytucji zajmujących się ich rozwiązywaniem, a także zidentyfikowanie celów i kierunków działania w zakresie polityki społecznej. Ankiety wypełniali również przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących zdania z zakresu spraw społecznych.

W dokumencie ujęto:

- I- charakterystykę powiatu staszowskiego,
- II- diagnozę problemów pomocy społecznej,
- III- działalność instytucji z zakresu pomocy społecznej na terenie powiatu,
- IV- analizę SWOT,
- V- misję i wizję,
- VI- strategię pomocy – cele strategiczne, operacyjne i zadania,
- VII- zgodność strategii z innymi dokumentami planistycznymi,
- VIII- politykę wdrażania strategii,
- IX- monitorowanie i ewaluację
- X- badania ankietowe.

W Strategii wymieniono najczęstsze przyczyny w powiecie staszowskim kwalifikujące klientów do pomocy społecznej: bezrobocie, długotrwała choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm.

W dalszej części przedstawiono działalność instytucji z zakresu pomocy społecznej na terenie powiatu staszowskiego do których zaliczono: powiatowy urząd pracy, ośrodki pomocy społecznej, warsztat terapii zajęciowej, centrum integracji społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzinny dom dziecka, domy pomocy społecznej, Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Integracja”, Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat Staszowski, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Koło”, Polski Związek Niewidomych, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Plus” Koło w Połańcu. Wymienione organizacje i instytucje wpływają na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.

W kolejnym rozdziale opisano mocne i słabe strony pomocy społecznej w powiecie staszowskim. Do mocnych stron zaliczono m.in.: istnienie infrastruktury odpowiedzialnej za świadczenie usług dotyczących pomocy społecznej, profesjonalną kadre instytucji społecznych na terenie powiatu, działalność: Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, 2 Domów Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Centrum Integracji Społecznej w Staszowie, Stowarzyszenia Bezpieczny Powiat Staszowski, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Pracowni Opiekuńczo-Wychowawczej, Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połańcu i w Staszowie.

Przy opracowywaniu dokumentu posłużono się analizą SWOT, w której określono słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia .

Do słabych stron zaliczono m.in.: brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych ludności i ich niedostosowanie do zmieniających się wymogów na rynku pracy, niskie dochody ludności i znaczny ich udział w pomocy społecznej, patologie społeczne, małą aktywność społeczności, niską skuteczność instytucji przeciwdziałających patologiom społecznym.

Jako szanse wymieniono m.in.: silny i sprawnie działający samorząd, współpracę powiatu z gminami oraz organizacjami (wspólne inicjatywy), możliwość wykorzystania infrastruktury przemysłowej i siły roboczej w kontekście instytucji zewnętrznej, możliwość dofinansowania pomocy społecznej ze środków Unii Europejskiej, wzrost poziomu wykształcenia wśród społeczeństwa, możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez dostęp do stypendiów gminnych i unijnych.

Za zagrożenia uznano m.in.: niekorzystne zmiany struktury demograficznej (starzenie się ludności, niski przyrost naturalny), starzenie się społeczeństwa, niewystarczające środki finansowe na pomoc społeczną, niestabilność prawa, brak jasnych uregulowań w zakresie rozdziału zadań i środków, przenoszenie złych wzorców zachowań do społeczności lokalnej, niespójność poziomu i kierunków kwalifikacji zawodowych z potrzebami lokalnego rynku pracy, narastanie przestępczości, przemoc i agresja dzieci i młodzieży, narastający poziom alkoholizmu i żebractwa.

Następnie określono wizję Strategii, która brzmi: *„Stworzenie mieszkańcom odpowiednich warunków życia oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, ze szczególnym uwzględnieniem aktywizacji osób znajdujących się w stanie wykluczenia społecznego i przedsięwzięć ograniczających skutki życia w biedzie”*.

Wyznaczono cele strategiczne, operacyjne i zadania. Realizacja Strategii prowadzona jest przez instytucje i jednostki pomocy społecznej samorządu powiatowego i samorządów gminnych. W opracowanym dokumencie nie przedstawiono szczegółowych terminów przewidzianych dla realizacji każdego z zadań.

Z wyjaśnień przedstawionych przez p. R. Stachurę (**zał. nr 1**) wynika, iż np.: za realizację celu: *„Podejmowanie selektywnych działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej”* odpowiedzialny jest Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie, który w ramach w/w celu realizuje projekt systemowy POKL „Awans”. Z danych widniejących na stronie internetowej PUP w Staszowie wynika, iż celem projektu jest udzielenie pełnego wsparcia poprzez realizowanie działań wspierających i promujących zatrudnienie oraz samozatrudnienie osób bezrobotnych z terenu powiatu staszowskiego. Adresatami projektu są osoby bezrobotne. W 2008 r. pomocą objętych zostało 469 osób bezrobotnych, z czego skierowano: 189 osób na staże, 114 osób na przygotowanie zawodowe, 110 do prac interwencyjnych. Ponadto 56 osobom przyznano jednorazową dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wszystkie osoby objęte zostały również poradnictwem zawodowym. W 2009 r. do udziału w projekcie skierowano 621 osób bezrobotnych, które zostały objęte następującym wsparciem: 257 osób odbyło staże, 82 osoby - przygotowania zawodowe, 195 osób – prace interwencyjne, 87 osób otrzymało jednorazową dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Ponadto 621 objęto poradnictwem zawodowym, a z usług pośrednictwa pracy skorzystało 593 osób. W 2010 r. zaplanowano objęcie pomocą 404 bezrobotnych osób, z czego: 114 osób – prace interwencyjne, 250 osób – staże, 40 osób – przyznanie jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Za realizację celu: *„Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”* odpowiedzialny jest PCPR oraz Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego. W ramach w/w celu PCPR realizował projekt systemowy POKL pod nazwą: „Nowe szanse – nowe możliwości”. Celem projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Z przygotowanej pisemnej informacji przez dyr. Centrum (**zał. nr 2**) wynika, iż wsparciem objęto 20 pełnoletnich wychowanków

i ich rodziny. Wychowankowie uczestniczyli w warsztatach psychologicznych, korzystali z porad prawnika, pracownika socjalnego, 12 osób ukończyło kurs prawa jazdy, 2 osoby kurs kierowców wózków jezdniowych, 4 osoby kurs stylizacji paznokci i wizażu, 1 osoba uczestniczyła w kursie językowym, 2 osobom opłacono czesne za naukę. Wszyscy uczestnicy otrzymali wsparcie na zakup pomocy naukowych, 2 osobom opłacono wykonanie remontu łazienki i kuchni, zorganizowano również dwa spotkania integracyjne i wycieczkę edukacyjno-integracyjną. Z każdym wychowankiem zawarto kontrakt stanowiący uzupełnienie do programu usamodzielnienia. Dodatkowo indywidualnymi programami aktywizacji społeczno - zawodowej objętych zostało 50 osób niepełnosprawnych.

Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego realizuje w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych program pod nazwą: „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007 – 2015”. Jednak w przedstawionej przez p. R. Stachurę informacji nie zawarto szczegółowych danych odnośnie realizacji programu. Ponadto w powyższej informacji nie przedstawiono wszystkich realizatorów poszczególnych celów.

W dalszej części Strategii wymieniono inne dokumenty planistyczne z którymi jest ona zgodna, m.in.: „Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015”, „Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000-2015, strategię rozwiązywania problemów społecznych gmin znajdujących się na terenie powiatu staszowskiego.

W Strategii nie ujęto budżetu – czyli źródła finansowania poszczególnych zadań oraz mierników i wskaźników.

Nie wyznaczono zespołu ani osoby odpowiedzialnej za monitoring i ewaluację Strategii. Jak wynika z informacji przedstawionej przez p. R. Stachurę monitoring i realizacja kierunków określonych w Strategii jest prowadzona na bieżąco, a realizację konkretnych zadań zawierają coroczne sprawozdania instytucji służb, które w formie uchwały są przyjmowane przez Radę Powiatu.

Według w/w wyjaśnień Strategia została opublikowana na stronie bip starostwa powiatowego w Staszowie, na stronie internetowej starostwa oraz w miesięczniku „Powiat Staszowski”. Jednak jak sprawdzono, na stronie bip powiatu staszowskiego znajduje się informacja i dokument dot. Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000-2015, a nie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Ad. 2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

Zgodnie z art. 19 pkt 2 i 12 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) zadaniem własnym powiatu jest m.in. prowadzenie poradnictwa specjalistycznego. Podczas kontroli dyr. PCPR przedstawiła kontrolującym wyjaśnienia w powyższej kwestii, z których wynika, że w okresie od 17.08.2009 r. do 22.05.2010 r. w PCPR w Staszowie zatrudniony był psycholog, który realizował w/w zadanie. Obecnie pani psycholog przebywa na urlopie macierzyńskim. W dn. 10.06.2010 r. PCPR złożyło ofertę pracy dla psychologa w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie, jednak nikt do chwili obecnej nie zgłosił się.

Praca psychologa odnotowywana była w zeszycie, w którym znajdowały się następujące wpisy: data, sprawa, podjęte działania oraz uwagi. W 2010 r. 53 osoby zgłosiły się do psychologa z różnymi problemami, ponadto psycholog była również w RDD w Połańcu, gdzie przeprowadziła obserwację zachowań wychowanków. W zeszycie prowadzonym przez psychologa opisano następujące działania np.: pomoc klientom przy wypełnianiu różnych dokumentów; udzielenie informacji o kryteriach jakie musi spełniać rodzina zastępcza; sporządzanie wywiadów środowiskowych; itp. Ponadto w zeszycie znajdują wpisy pod

nazwą: „praca własna”, która dot. m.in.: wprowadzenia w programie Excell danych o osobach będących w rodzinie zastępczej; adresowania korespondencji; przygotowywania pism do opsoów; czytania informacji umieszczonych na stronie internetowej świętokrzyskiego urzędu wojewódzkiego; itp.(zał. nr 3). Powyższe adnotacje nie świadczą o pracy psychologa w zakresie prowadzenia poradnictwa specjalistycznego. Niektóre podejmowane działania przez psychologa można uznać za realizację art. 19 pkt 13 tj. „udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach”, a nie prowadzenie poradnictwa specjalistycznego. W trzech przypadkach podjęte działania dotyczyły: udzielonego wsparcia psychologicznego, zaproponowania udziału w terapii rodzinnej, itp., które można by uznać za poradnictwo specjalistyczne, jednak brak jest jakichkolwiek dodatkowych wyjaśnień świadczących o tym w jaki sposób zrealizowano w/w działania. Praca psychologa odnotowywana była również w dokumentachteczki pod nazwą: „Współdziałanie z innymi urzędami, instytucjami i stowarzyszeniami”, w której w 2010 r. ujęto 18 spraw, z czego w 7 przypadkach dot. korespondencji pomiędzy urzędami (informacje o szkoleniach, spotkaniach, itp.). Pozostałe sprawy dotyczyły sporządzania przez psychologa: wywiadu środowiskowego, pozwu o separację, itp. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż PCPR w Staszowie nie prowadzi poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie sprawuje nadzór nad 34 rodzinami zastępczymi, w tym 30 spokrewnionymi, 4 niespokrewnionymi. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych ogółem wynosi 57, w tym w rodzinach niespokrewnionych 5 dzieci. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż liczba dzieci z powiatu staszowskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wynosi 4, w tym 2 dzieci umieszczonych zostało w spokrewnionej rodzinie zastępczej w Pruszczu Gdańskim, 1 dziecko w Sandomierzu, również w rodzinie spokrewnionej oraz 1 dziecko w rodzinie niespokrewnionej w Kielcach.

Na terenie powiatu staszowskiego w rodzinach zastępczych przebywają również dzieci z innych powiatów, m.in.: powiatu czarnkowsko – trzcianieckiego – 1 dziecko (rodzina spokrewniona), miasta Chorzów – 1 dziecko (rodzina spokrewniona), powiatu złotoryjskiego – 1 dziecko (rodzina spokrewniona) oraz miasta Tarnobrzeg – 1 dziecko (rodzina spokrewniona).

W kontrolowanym okresie przeszkolono i utworzono 4 rodziny zastępcze, w tym 3 rodziny zastępcze niespokrewnione oraz 1 rodzinę spokrewnioną (zał. nr 4 i nr 5). Rodziny te spełniają wymagania określone w art. 73 ust.1-4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Ponadto 1 rodzina złożyła wniosek, w którym wyraziła gotowość do pełnienia funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej i oczekuje na szkolenie. W zakresie realizacji szkoleń dla kandydatów na niespokrewnione rodziny zastępcze PCPR w Staszowie współpracuje z Katolickim Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym w Kielcach.

Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej szkolenia spokrewnionych rodzin zastępczych prowadzi się według indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż szkolenia rodzin spokrewnionych funkcjonujących na terenie powiatu staszowskiego odbywają się sporadycznie w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych oraz doraźnych wizyt.

Z informacji uzyskanych od dyrektora PCPR wynika, iż Centrum pomocy udziela rodzinom zastępczym wsparcia poprzez udzielanie informacji dotyczących uprawnień wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz spraw związanych ze świadczeniami, postępowaniem przed sądem, organami administracji publicznej itp. Ponadto dba o podtrzymywanie więzi emocjonalnych dziecka z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi poprzez m.in. organizowanie spotkań w siedzibie PCPR. Takie spotkania odbywają się w przypadku rodzeństwa S. umieszczonego w rodzinie zastępczej niespokrewnionej państwa L., z uwagi na niedostosowanie się babci rodzeństwa do zasad związanych z odwiedzinami dzieci.

Zgodnie z § 3 ust. 4 rozporządzenia w sprawie rodzin zastępczych Centrum pomocy powinno zapewnić rodzinom zastępczym kontakt z innymi rodzinami z terenu powiatu przez organizowanie grup wsparcia mających na celu wymianę doświadczeń, informacji i porad. Z informacji udzielonych przez dyrektora PCPR wynika, iż na chwilę obecną nie funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzin zastępczych. Jednak w najbliższym czasie mają zostać podjęte działania mające na celu utworzenie takiej grupy w ramach przyznanych środków z PO KL.

W trakcie kontroli sprawdzono dokumentację 2 rodzin zastępczych niespokrewnionych: państwa Doroty i Stanisława L., w której przebywa dwuosobowe rodzeństwo Patrycja i Kacper S. Dzieci w rodzinie zastępczej zostały umieszczone na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Staszowie sygn. akt III RNsm 40/07 z dnia 14.06.2007r. oraz państwa Danuty i Zbigniewa S., u której na mocy postanowienia Sądu sygn. Akt III Nsm 19/02 z dnia 28.08.2002 r. przebywa Konrad N.

Każde z dzieci posiada założoną teczkę, która zawiera następujące dokumenty:

- zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przeprowadzone przez Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy,
- zaświadczenie zameldowania na pobyt stały,
- odpis zupełny aktu urodzenia,
- postanowienie Sądu Rejonowego o ograniczeniu władzy rodzicielskiej i umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej niespokrewnionej,
- skierowanie do rodziny zastępczej wydane przez PCPR w Staszowie,
- kwestionariusze rodzinnego wywiadu środowiskowego cz. VII dotycząca oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- decyzje o przyznaniu pomocy w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego oraz o udzieleniu pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania,
- korespondencji z PCPR-ami, sądem.

W dokumentacji brak informacji dotyczącej rozliczenia przyznanego jednorazowego świadczenia pieniężnego na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka. Dyrektor PCPR wyjaśniła, iż faktury wraz z rozliczeniem świadczenia znajdują się w dokumentacji prowadzonej przez księgową. W/w dokumentacja zawiera faktury na zakupiony towar oraz zestawienie dot. rozliczenia przyznanej kwoty.

Kontroli poddano również dokumentację rodziny zastępczej spokrewnionej – p. Stanisławy S., u której przebywa wnuk Radosław S. Akta sprawy zawierają:

- postanowienie sądu sygn. akt III Nsm 61/06 z dnia 19.12.2006 r. dotyczące ograniczenia matce władzy rodzicielskiej i umieszczenia małoletniego w rodzinie zastępczej babki,
- postanowienie sądu sygn. Akt III Nsm 156/10 z dnia 28.10.2010r. dotyczące pozbawienia władzy rodzicielskiej Anety S. nad synem Radosławem S.,
- wniosek o wypłacenie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania,
- decyzje o udzieleniu pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania,
- wniosek o przyznanie jednorazowej pomocy finansowej,

- kwestionariusze rodzinnego wywiadu środowiskowego cz. VII dotycząca oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Ponadto w dokumentacji znajduje się pismo z Komendy Powiatowej Policji w Staszowie z dnia 10.08.2010r. informujące, iż w dniu 07.08.2010r. wobec Anety S. (matka Radosława) interweniowała policja. Z notatki wynika, iż pani S. wszczyna awantury będąc pod wpływem alkoholu, stosuje agresję słowną oraz przemoc fizyczną i psychiczną. Do awantur dochodzi w obecności dziecka Radosława. Pismo tej samej treści zostało również skierowane do sądu opiekuńczego w Staszowie. W aktach sprawy znajduje się również notatka służbowa z rozmowy przeprowadzonej w dniu 01.06.2009r. z panią Zofią K., mieszkanką wsi, w której funkcjonuje rodzina zastępcza pani S. Rozmowa dotyczyła niewłaściwego sprawowania opieki przez panią Stanisławę S. w stosunku do wnuka Radka, a mianowicie częstego przebywania Radka wraz z matką w okolicy sklepu w towarzystwie mężczyzn nadużywających alkoholu. Pani K. poinformowała, iż dziecko jest świadkiem wulgaryzmów i agresji. Dodała również, iż pani S. stara się opiekować chłopcem jak najlepiej. Nie ma jednak wpływu na zachowanie córki, która ją zastrasza i wyłudza pieniądze. W dniu 03.06.2009r. na notatce sporządzona została przez dyrektora PCPR adnotacja dotycząca rozmowy telefonicznej z panią K., która oświadczyła, iż nie będzie zeznawać w sądzie w sprawie opiekuńczej jako świadek.

Dyrektor PCPR poinformowała zespół kontrolujący, iż kilkakrotnie pisała do sądu o rozwiązanie rodziny zastępczej, z uwagi na uzależnienie od alkoholu matki dziecka oraz jej wspólne zamieszkiwanie z rodziną zastępczą (**zał. nr 6**). Z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 7.12.2010r. przez p. Annę Ogórek pracownika socjalnego PCPR wynika, iż „sytuacja rodzinna ma negatywny wpływ na rozwój chłopca” (**zał. nr 7**).

Zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 4 czerwca 2010r. w sprawie rodzin zastępczych Centrum pomocy informuje właściwy sąd opiekuńczy o sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej co najmniej raz w roku w oparciu o przeprowadzony rodzinny wywiad środowiskowy.

Zgodnie z art. 112 ust.8 Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej (...).Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż PCPR w Staszowie nadzór nad rodzinami zastępczymi prowadzi poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozmów telefonicznych oraz doraźnych wizyt. PCPR nie posiada opracowanego planu i zakresu wizytacji, jak również dokumentacji z przeprowadzanych wizyt.

Ad. 4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonuje ośrodek adopcyjno – opiekuńczy. Zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w powiecie, w którym nie ma ośrodka adopcyjno – opiekuńczego, zadania dotyczące prowadzenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kandydatów do prowadzenia placówek rodzinnych wykonuje powiatowe centrum pomocy rodzinie lub inny podmiot na jego zlecenie.

W związku z powyższym w zakresie realizacji szkoleń dla kandydatów na niespokrewnione rodziny zastępcze PCPR w Staszowie współpracuje z Katolickim Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym w Kielcach. W 2010r. na realizację w/w zadania została zawarta umowa zgodnie, z którą Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy zobowiązał się do przeszkolenia

dwóch rodzin z terenu powiatu staszowskiego, zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji niespokrewnionej rodziny zastępczej (**zał. nr 8**).

Jednym z zadań własnych powiatu zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na terenie powiatu staszowskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego przeznaczona dla 6 wychowanków. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza pod nazwą Rodzinny Dom Dziecka w Połańcu prowadzona jest przez Powiat Staszowski. Placówka sprawuje opiekę nad 6 dziećmi: Nikola T. /1 rok/, Grzegorz K. /3,5 roku/, Patryk W. /5 lat/, Kornela M. /6 lat/, Jakub D. /13 lat/, Grzegorz K. /14 lat/. Wśród podopiecznych 5 dzieci pochodzi z powiatu staszowskiego, natomiast 1 wychowanek (Grzegorz K. lat 3,5) pochodzi z powiatu buskiego. W kontrolowanym okresie 1 dziecko z terenu powiatu staszowskiego zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Stalowej Woli.

W trakcie kontroli sprawdzono dokumentację Nikoli T. skierowanej przez PCPR w Staszowie do RDD w Połańcu, która zawierała:

- skierowanie z dnia 18.06.2010r. do RDD wydane przez PCPR w Staszowie., które zostało również wysłane do Sądu Rejonowego w Staszowie celem poinformowania o umieszczeniu małoletniej w placówce zgodnie z postanowieniem Sądu (**zał. nr 9**),
- informacja z RDD dotycząca przyjęcia dziecka do placówki,
- postanowienie Sądu z dnia 15.06.2010r. sygn. akt III Nsm 76/10 dotyczące ograniczenia władzy rodzicielskiej i umieszczenia w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- odpis aktu urodzenia,
- sprawozdanie z wywiadu przeprowadzonego przez kuratora sądowego,
- informacja PCPR do OPS w Staszowie dotycząca umieszczenia Nikoli T. w RDD w Połańcu,
- dwie notatki służbowe sporządzone na okoliczność wizyty u pani Sylwii T. w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego,
- opinia z RODOK z dnia 30.09.2010r.,
- wywiad środowiskowy z dnia 30.12.2010r.,
- decyzja dotycząca ustalenia i zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w RDD.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Połańcu wynosi 1723,07 zł. Z informacji uzyskanych podczas kontroli oraz z analizy dokumentacji wynika, iż odpłatność za pobyt w placówce ustalana jest w stosunku do wszystkich rodziców biologicznych, ale z uwagi na niskie dochody i występowanie dysfunkcji określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej zostają zwolnieni z ponoszenia odpłatności, poza jednym rodzicem. Zgodnie z decyzją Nr 1/2010 znak: PCPR-8271/V/3/2011 z dnia 21.01.2010 r. pan Grzegorz W. ponosi odpłatność za pobyt dziecka – Patryka W. w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Nieskurzowie Nowym, gdzie został umieszczony zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Staszowie z dnia 07 października 2008r. sygn. akt Nsm 170/08 (**zał. nr 10**).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie sprawuje nadzór nad działalnością Rodzinnego Domu Dziecka w Połańcu zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175 z 2009 r., poz.1362 z późn. zm.). Pracownicy PCPR przeprowadzają wizytacje w w/w jednostce, z których sporządzane są protokoły. W kontrolowanym okresie przeprowadzone zostały dwie wizytacje. W dniu 05.03.2010r. placówkę odwiedziła pani psycholog, w celu poznania wychowanków oraz zasad i reguł obowiązujących w placówce. Natomiast w dniu 09.11.2010r. wizytację w RDD

przeprowadził pracownik socjalny z PCPR, który przeanalizował sytuację rodzinną dzieci przebywających w RDD oraz ich szanse na powrót do rodziny biologicznej bądź zmianę formy opieki zastępczej. Zgodnie z § 10 rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455) oceny sytuacji rodzinnej dziecka dokonuje stały Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład którego wchodzi m.in. przedstawiciel właściwego centrum pomocy. W związku z powyższym osoba wizytująca placówkę nie może samodzielnie dokonywać powyższej oceny. Ponadto z dokumentacji prowadzonej w ramach nadzoru wynika, iż pracownicy PCPR-u uczestniczą w stałych zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków. Ostatnie posiedzenie Zespołu, w którym uczestniczył przedstawiciel PCPR odbyło się 12.07.2010r. i dotyczyło omówienia sytuacji wszystkich wychowanków umieszczonych w RDD w Połańcu.

Dyrektor PCPR poinformowała inspektorów kontrolujących, iż na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonują ponadgminne placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego. Ponadto oznajmiła, iż w kontrolowanym okresie PCPR nie opracowywał i nie wdrażał programów pomocy dziecku i rodzinie z uwagi na fakt, że w jednostce zatrudnionych jest tylko 3 pracowników do zadań merytorycznych i angażowanie się w realizację dodatkowych zadań jest niemożliwe.

Ad. 5. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu.

Powiat staszowski pokrywa koszty utrzymania dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innych powiatów. W miesiącu lutym 2011 r. koszt utrzymania dzieci pochodzących z powiatu staszowskiego umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów wyniósł 23425, 34 zł (**zał. nr 11**).

W całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych znajdujących się na terenie innych powiatów przebywa 8 dzieci pochodzących z powiatu staszowskiego (4 dzieci w domu dziecka w Skopaniu, 2 w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Nieskurzowie Nowym, 1 dziecko w zespole placówek opiekuńczo-wychowawczym w Tarnobrzegu i 1 dziecko w domu dziecka w Stalowej Woli) oraz 4 dzieci w rodzinach zastępczych (2 w rodzinie zastępczej spokrewnionej w Pruszczu Gdańskim, 1 w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej w Kielcach oraz 1 w rodzinie spokrewnionej w Sandomierzu. Wszystkie dzieci przebywają w w/w placówkach na podstawie porozumień:

- umowa pomiędzy powiatem tarnobrzesckim, a staszowskim z dnia 03.12.2004 r. na umieszczenie 3 – os. rodzeństwa N. oraz D. G. w domu dziecka w Skopaniu oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem opatowskim, a staszowskim z dnia 18.12.2008 r. na umieszczenie 2 – os. rodzeństwa W. w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Nieskurzowie Nowym oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy miastem Tarnobrzeg, a powiatem staszowskim z dnia 20.10.2009 r. na umieszczenie B. P. w zespole placówek opiekuńczo-wychowawczych w Tarnobrzegu oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem stalowowolskim, a staszowskim z dnia 28.10.2010 r. na umieszczenie M. C. w domu dziecka w Stalowej Woli oraz pokrywanie kosztów utrzymania,

- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem gdańskim, a staszowskim z dnia 26.09.2005 r. na umieszczenie 2- os rodzeństwa D. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy miastem Kielce, a powiatem staszowskim znak OP.0159.PRZ/06 na umieszczenie P. K. w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem sandomierskim, a staszowskim z dnia 09.12.2008 r. na umieszczenie P. Ł. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,

W rdd i w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu staszowskiego umieszczonych jest 9 dzieci pochodzących z: 1 dziecko z powiatu buskiego, 4 dzieci z miasta Kielce oraz 1 z powiatu czarnkowsko - trzcianeckiego, 1 z Chorzowa, 1 z powiatu złotoryjskiego i 1 z Tarnobrzegu). W w/w placówkach i w rodzinach zastępczych dzieci przebywają na podstawie porozumień:

- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a buskim z dnia 15.07.2008 r. na umieszczenie G. K. w rdd w Połańcu oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a miastem Tarnobrzeg z dnia 18.11.2008 r. na umieszczenie W. B. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a złotoryjskim z dnia 19.02.2008 r. na umieszczenie M. S. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a miastem Chorzów z dnia 13.10.2008 r. na umieszczenie O. M. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienie zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a czarnkowsko-trzcianeckim z dnia 04.01.2008 r. na umieszczenie M. B. w spokrewnionej rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania,
- porozumienia zawarte pomiędzy powiatem staszowskim, a miastem Kielce z dnia 07.04.2008 r. na umieszczenie P. B., I. G. (porozumienie z dnia 15.10.2008 r.), K. W. (porozumienie z dnia 07.04.2008 r.) oraz O. C. (porozumienie z dnia 19.10.2010 r.) w zawodowej wielodzietnej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej oraz pokrywanie kosztów utrzymania.

Wszystkie porozumienia zawarte są na czas pobytu dzieci w placówkach i rodzinach zastępczych.

Ad. 6. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W okresie objętym kontrolą usamodzielniało się 3 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 3 z rodzin zastępczych.

W okresie kontrolnym z tytułu usamodzielnienia udzielono:

- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla: 7 osób z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 3 osób z rodzin zastępczych i 3 z młodzieżowych ośrodków wychowawczych,

- pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla 1 wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej i 4 wychowanków z rodzin zastępczych,
- pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 1 osoby z placówki opiekuńczo-wychowawczej, 1 wychowanka z rodzin zastępczych i 1 z MOW.

W trakcie procesu usamodzielnienia jest: 6 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych, 3 z MOW i 1 z rodziny zastępczej spokrewnionej.

W trakcie kontroli przeanalizowano 6 teczek z aktami osobowymi usamodzielnionych i będących w trakcie usamodzielnienia wychowanków (w tym: 1 wychowanek z rodziny zastępczej, 3 z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 2 z MOW).

W tezkach znajdują się następujące dokumenty:

- decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- indywidualny program usamodzielnienia,
- weryfikacje programów usamodzielnienia,
- oświadczenia wychowanków o tym, że został poinformowany o obowiązku powiadamiania PCPR-u o każdej zmianie sytuacji materialnej oraz o tym, jakie są konsekwencje, w przypadku nie wywiązania się,
- oświadczenia usamodzielniających się wychowanków o wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia wraz ze zgodą opiekuna,
- wnioski o przyznanie różnych form pomocy należnej z tytułu usamodzielnienia,
- oświadczenia o źródłach dochodu usamodzielniającego się wychowanka,
- oświadczenia o stanie majątkowym,
- zaświadczenia o kontynuowaniu nauki,
- wywiady środowiskowe (część VIII),
- orzeczenie o niepełnosprawności,
- decyzje dotyczące przyznania wychowankom świadczeń (renty) po zmarłych rodzicach,
- korespondencja PCPR-u z wychowankami i instytucjami,
- świadectwa szkolne.

Sytuacja usamodzielnionych i usamodzielniających się wychowanków, których akta przeanalizowano w trakcie kontroli wygląda następująco:

Tomasz I. - usamodzielniony wychowanek rodziny zastępczej spokrewnionej, w której został umieszczony zgodnie z postanowieniem sądu sygn. akt III RNsm 7/00 z dnia 28.06.2000r. Wychowanek otrzymał pomoc na usamodzielnienie, a także pomoc na kontynuację nauki. W dniu 06.04.2010r. dokonano modyfikacji programu usamodzielnienia związku z kontynuacją nauki w Niepublicznej Szkole Policealnej o specjalności technik rolnik w Staszowie. W związku z zakończeniem nauki w dniu 29.09.2010r. dokonano oceny realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia (**zał. nr 12**). Wychowanek ma żonę i dziecko, jednak z uwagi na problemy rodzinne nie mieszka z nimi. W chwili obecnej wychowanek zameldowany jest w Świącicy u ciotki, która była jego opiekunem usamodzielnienia

Łukasz L. – były wychowanek placówki opiekuńczo – wychowawczej w Małachowie. Program usamodzielnienia opracowany w grudniu 2004r. Opiekunem usamodzielnienia był wychowawca z placówki. W trakcie kontynuacji nauki na Uniwersytecie Rzeszowskim na Wydziale Wychowania Fizycznego otrzymywał pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. W związku z ukończeniem studiów wyższych w dniu 26.11.2009r. wychowanek złożył wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Przyznaną pomoc przeznaczył na podniesienie kwalifikacji. W dniu 15.04.2010r. dokonano oceny końcowej realizacji programu usamodzielnienia (**zał. nr 13**). Z informacji uzyskanych od dyrektora PCPR wynika, iż chłopak wynajmował pokój w mieszkaniu w Rzeszowie.

Daria B. – była wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Radzionkowie. Opiekunem usamodzielnienia był psycholog z MOW, a następnie siostra wychowanki. Modyfikacja planu dot. kontynuacji nauki w szkole średniej oraz usamodzielnienia się. Daria po opuszczeniu MOW zamieszkała wraz z rodziną w Połańcu. W roku szkolnym 2009/2010 podjęła naukę w Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych. Przyznano wówczas pomoc na kontynuację nauki na okres od września 2010r. do stycznia 2011r. W listopadzie 2010r. PCPR ustalił, iż liceum do którego uczęszcza wychowanka nie funkcjonuje, wówczas wygaszono decyzję na kontynuowanie nauki. W dniach 14.11.2010r. i 10.01.2011r. podjęto próby skontaktowania się z Darią w miejscu zamieszkania. Ponadto dwukrotnie wystosowano pismo do Darii i opiekuna usamodzielnienia z prośbą o kontakt i modyfikację programu usamodzielnienia. Dotychczas nie udało się skontaktować z w/w osobami.

Paulina K. - wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kwidzynie, wcześniej przebywała w placówce socjalizacyjnej w Łoniowie (w dokumentach znajdowało się postanowienie sądu o zmianie środka wychowawczego na MOW). W MOW Paulina przebywała do listopada 2008 r., opuściła ośrodek po uzyskaniu pełnoletniości. Dziewczyna jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym. Po opuszczeniu MOW zamierzała kontynuować naukę i korzystać z pomocy PCPR w powyższym zakresie. Jak wyjaśniała p. A. Ogórek pracownik PCPR Paulina przestała kontynuować naukę w roku szkolnym 2008/2009, a tym samym nie realizowała programu usamodzielnienia. Wobec powyższego pracownicy PCPR starali się skontaktować z dziewczyną celem przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wyjaśnieniem zaistniałej sytuacji. Kontakt z nią był utrudniony (pracownik PCPR był kilkakrotnie z wizytą w miejscu zameldowania i nie zastał jej). Dopiero w czerwcu 2009 r. udało się pracownikowi PCPR skontaktować z dziewczyną, której zaproponowano dokonanie weryfikacji planu usamodzielnienia. W dokumentach dziewczyny był również m.in. wniosek do starosty powiatu staszowskiego z prośbą o udzielenie jej pomocy na kontynuowanie nauki z 30 listopada 2009 r. (data wpływu do PCPR 01.12.2009 r. **zał. nr 14**) natomiast decyzję w powyższej sprawie wydano w maju 2010 r. – wyrównując jednocześnie świadczenie od 01.12.2009 r. (**zał. nr 15**). W aktach znajdowało się również zaświadczenie z 05.01.2010 r. wydane przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Grębowie, z którego wynika, że w roku szkolnym 2009/2010 podjęła ona naukę w w/w Ośrodku. Dokonano również modyfikacji planu usamodzielnienia, w którym dziewczyna zadeklarowała, iż będzie kontynuować naukę, natomiast nie wyjaśniła powodów nie podjęcia nauki w 2009 r. W związku z powyższym PCPR wystąpił z pismem do klientki o przedstawienie powodów nie podjęcia nauki. W dniu 6 maja 2010 r. dziewczyna przedłożyła zaświadczenie wydane przez lekarza psychiatrę, z którego wynika, że leczyła się ona z powodu depresji i dlatego nie była ona w stanie kontynuować nauki. Ponieważ klientka posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu schorzeń psychicznych, PCPR uznał za wiarygodne przedstawione przez nią powody niepodjęcia nauki. Ponadto w dokumentach Pauliny był wniosek do Starosty Powiatu Staszowskiego z prośbą o przyznanie jej pomocy rzeczowej, który wpłynął do PCPR w dniu 21.04.2009 r. Pracownik PCPR w Staszowie kilkakrotnie był z wizytą u klientki w miejscu jej zamieszkania celem przeprowadzenia z nią wywiadu środowiskowego, jednak nigdy jej nie zastał. Dopiero w czerwcu przeprowadzono rozmowę z bratem dziewczyny, który oświadczył, iż Paulina przebywa u swojego chłopaka na terenie Klimontowa. Jednocześnie klientka złożyła wniosek do Starosty Powiatu Staszowskiego z prośbą o zawieszenie pomocy rzeczowej na zagospodarowanie, gdyż oczekiwała na mieszkanie socjalne na terenie innego powiatu. W związku z powyższym PCPR w Staszowie wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania administracyjnego w powyższej sprawie. Aktualnie dziewczyna mieszka ze swoim chłopakiem na terenie gminy Klimontów, utrzymuje się ze świadczeń pomocy społecznej, kontynuuje naukę.

Paweł N. przebywał ponad 6 lat w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Skopaniu. Program usamodzielnienia opracowany został zgodnie z wytycznymi i terminem, o którym mowa w rozporządzeniu MPS w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45). Program modyfikowany był 4 razy, w tym: 2 razy w 2008 r. – zmiany dotyczyły terminu opuszczenia placówki, raz w 2009 r. – zmiana dotycząca decyzji o kontynuowaniu nauki i pozostania w placówce do czasu ukończenia szkoły, a także raz w 2010 r. zmiana dotycząca terminu przyznania pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. Opiekunem usamodzielnienia był wychowawca placówki. W ramach pomocy na usamodzielnienie wychowanek otrzymał w 2010 r. pomoc rzeczową na usamodzielnienie w wysokości 300% podstawy. Za środki na zagospodarowanie zakupiono: artykuły gospodarstwa domowego, sprzęt AGD i TV, meble, pościel i naczynia kuchenne. Faktury potwierdzające zakup powyższych artykułów znajdują się w aktach PCPR-u. W październiku 2010 r. chłopak złożył wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Pomoc o której mowa nie została wypłacona ponieważ nie ma możliwości sporządzenia wywiadu środowiskowego z P. o czym świadczą pisma do wychowanka i notatki służbowe, które stanowią **załącznik nr 16** niniejszego protokołu.

Jarosław T. przebywał ponad 13 lat w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Skopaniu. Podobnie jak w poprzednim przypadku indywidualny program usamodzielnienia opracowany został zgodnie z wytycznymi w w/w rozporządzeniu. Opiekunem usamodzielnienia została siostra Jarosława. Program modyfikowany był raz w 2009 r. weryfikacja dotyczyła zmiany terminu kontynuacji nauki, pomocy rzeczowej na zagospodarowanie oraz pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. W ramach pomocy na usamodzielnienie wychowanek otrzymał w 2009 r. pomoc na zagospodarowanie w wysokości 300% podstawy, za które dokonano zakupu artykułów gospodarstwa domowego, sprzęt AGD i TV, meble, pościel i naczynia kuchenne. Faktury potwierdzające zakup powyższych artykułów znajdują się w aktach PCPR-u. Obecnie wychowanek otrzymuje pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

W 2010r. PCPR realizował projekt systemowy PO KL podzadanie 7.1.2 pod nazwą "Nowe szanse – nowe możliwości" w ramach którego wsparciem objętych zostało 20 usamodzielnionych wychowanków. Wychowankowie uczestniczyli w warsztatach psychologicznych oraz szkoleniu dotyczącym zagadnień prawa rodzinnego i prawa pracy. W załączeniu harmonogram z warsztatów psychologicznych wraz ze sprawozdaniem i listą obecności uczestników (**zał. nr 17**). Ponadto 12 osób ukończyło kurs prawa jazdy kat. B lub C, 2 osoby ukończyły kurs kierowcy wózków jezdniowych z napędem silnikowym, 4 osoby ukończyły kurs stylizacji paznokci i wizażu, 1 osoba uczestniczyła w kursie językowym, 2 opłacono chesne za naukę, 20 osób otrzymało pomoc na zakup pomocy naukowych, 20 osób uczestniczyło w 2 spotkaniach integracyjnych i wycieczce edukacyjno – integracyjnej do Krakowa. Z każdym z wychowanków został zawarty indywidualny kontrakt stanowiący uzupełnienie do programu usamodzielnienia (**zał. nr 18**). Na zakończenie projektu wychowankowie otrzymali zaświadczenia o uczestnictwie w projekcie systemowym realizowanym w ramach POKL (**zał. nr 19**). Wszystkie zadania zrealizowane w ramach projektu zostały wykonane przez pracowników PCPR.

Ad. 7. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki

socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

Z wyjaśnień dyrektora PCPR pani Barbary Walczyk przedstawionych w dniu 23.02.2011 r. wynika, iż w 2010 r. PCPR realizował powyższe zadanie tylko w zakresie udzielenia pomocy na kontynuowanie nauki 3 usamodzielnionym wychowankom z młodzieżowego ośrodka wychowawczego. Dokumentacja 2 wychowanków została opisana w pkt. 4.

Ad. 8. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

W powiecie staszowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej prowadzone przez Caritas Diecezji Kieleckiej na zlecenie powiatu (**zał. nr 20**) dla przewlekle psychicznie chorych w Kurozwałkach dla 130 osób i w Rudkach dla 40 osób. Miesięczny koszt utrzymania w dps w Kurozwałkach wynosi 2420 zł, natomiast w dps w Rudkach – 2286 zł.

W 2010r. w dps w Rudkach umieszczonych zostało 10 osób, natomiast w roku bieżącym do dnia kontroli nikogo, natomiast w dps w Kurozwałkach w 2010 r. - 27 osób, a w roku 2011 – 1 osobę. W dps w Kurozwałkach przebywają 54 osoby na starych zasadach, a w dps w Rudkach – 9 osób, pozostałe umieszczone zostały na nowych zasadach, tj. po 1 stycznia 2004 r.

Na miejsce do dps oczekują 2 osoby, jedna pochodzi z Wrocławia, druga z Bochni. W postanowieniach kwalifikujących do umieszczenia w dps w Rudkach (**zał. nr 21**) zawarta została informacja o przewidywanym terminie przyjęcia. Postanowienie przesyłane jest wnioskodawcy, Ośrodkowi Pomocy Społecznej znajdującemu się na terenie gminy z której pochodzi osoba oraz do dps, do którego osoba została zakwalifikowana. Osoby oczekujące wpisywane są na listę osób oczekujących prowadzonej w formie tabeli w zeszycie. W aktach osób oczekujących znajdują się wymagane dokumenty, w tym zaświadczenia lekarza psychiatry, w którym wskazany jest typ dps –u. W aktach osób oczekujących znajduje się komplet dokumentów.

W ramach sprawowanego nadzoru PCPR w 2010 r. przeprowadził kontrole w dps w Kurozwałkach i w dps w Rudkach (**zał. nr 22**).

Ad. 9 i 10. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.

Dyrektor PCPR pani Barbara Walczyk wyjaśniła, iż na terenie powiatu staszowskiego nie ma mieszkań chronionych oraz nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej. Dyrektor poinformowała zespół kontrolujący, iż w sprawie utworzenia w/w form wsparcia rozmawiała ze starostą staszowskim. Utworzenie mieszkań chronionych i ośrodka interwencji kryzysowej uzależnione jest w głównej mierze od możliwości lokalowych PCPR i Starostwa.

W 2010 r. nie było potrzeby zapewnienia osobie pobytu w mieszkaniu chronionym lub kierowania osoby/rodziny do OIK z koniecznością zapewnienia miejsca w hotelu. Obecnie PCPR nie ma podpisanego porozumienia z innym powiatem bądź instytucją realizującą działania interwencyjne w OIK (**zał. nr 2 ad. pkt 9-10**).

Ad. 11. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Z informacji uzyskanych od p. dyr. PCPR wynika, iż wszyscy pracownicy PCPR w Staszowie udzielają klientom informacji o prawach i uprawnieniach w zakresie swoich kompetencji. Udzielanie porad odbywa się godzinach pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Ponadto w sprawach organizacyjnych i związanych z bieżącą działalnością PCPR korzysta z porad prawnych radcy prawnego w starostwie powiatowym (**zał. nr 23**).

W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującemu zeszyty prowadzone przez pracownika socjalnego oraz p. dyr. PCPR, w których odnotowywane są sprawy z jakimi zgłaszają się podopieczni. W 2010 r. w zeszycie prowadzonym przez dyr. PCPR ujęto 14 spraw, które dotyczyły m.in.: podejmowania interwencji dot. rozwiązania konfliktu rodzinnego klienta; ustalenia uprawnień klientki do świadczeń emerytalnych; skierowania podopiecznego do odpowiedniej instytucji; udzielenia informacji dot. wymagań jakie musi spełniać rodzina zastępcza, itp. W zeszycie znalazły się również notatki świadczące o kontaktach dyr. PCPR z: ośrodkami pomocy społecznej, katolickim ośrodkiem adopcyjno – opiekuńczym, powiatowym urzędem pracy w Staszowie, policją, itd. w celu wyjaśnienia lub przekazania danej sprawy klienta.

Z przedstawionej przez pracownika socjalnego informacji wynika, iż w 2010 r. 9 osobom udzielono informacji i porad, np.: rozmowa z klientem na temat: obowiązków opiekuńczo – wychowawczych, leczenia odwykowego; pomocy przy sporządzeniu pozwu o separację, udzielenie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, itp. (**zał. nr 24**).

Ad. 12. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie nie realizuje zadania określonego w art. 19 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) (**zał. nr 25**).

Ad. 13. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu realizowane jest m.in. w trakcie bezpośrednich i telefonicznych kontaktów, a także w trakcie kontroli i wizytacji w rdd i dps, o których mowa w punkcie 4 (wizytacje w rdd) i w punkcie 8 (kontrola w dps). Udzielane porady dotyczą głównie bieżących problemów związanych z działalnością jednostek, tj.: budżetu, zatrudnienia, usług świadczonych przez te jednostki na rzecz podopiecznych oraz prowadzonej dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że doradztwo metodyczne realizowane jest w sposób spontaniczny i niezaplanowany (**zał. nr 2 ad. pkt 13**).

Ad. 14. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W kontrolowanym okresie tj. od stycznia 2010 r. do 21 lutego 2011 r. PCPR w Staszowie nie realizował programów osłonowych z uwagi na fakt, iż PCPR zatrudnia tylko 3 pracowników do zadań merytorycznych i zaangażowanie się w realizację dodatkowych zadań jest niemożliwe (**zał. nr 2 ad. pkt 14**).

Ad. 15. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Z analizy danych zawartych w systemie SAC wynika, iż w okresie od stycznia 2010r. do lutego 2011r. PCPR w Staszowie na bieżąco przekazywał sprawozdania z zakresu pomocy społecznej.

Ad. 16. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art.19 pkt 18 cyt ustawy zadaniem powiatu jest sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

PCPR w Staszowie otrzymał od ROPSZ w Kielcach tabele do uzupełnienia, w których ujęto potrzeby powiatu w zakresie pomocy społecznej. Powyższe tabele zawierały m.in. potrzeby dot.: utrzymania i prowadzenia PCPR-u, planowanego zatrudnienia w jops o zasięgu powiatowym, kosztów rodzin zastępczych, kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu staszowskiego umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, pomocy dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy, kosztów utrzymania i prowadzenia jops o zasięgu ponadgminnym finansowanych z budżetu powiatów ze środków na pomoc społeczną, itp. Uzupełnione tabele zostały przesłane do ROPSZ w Kielcach celem opracowania przez samorząd województwa bilansu potrzeb województwa świętokrzyskiego w zakresie polityki społecznej.

Ad. 17. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonuje ponadgminny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Głównym powodem tego stanu są ograniczone zasoby lokalowe powiatu (zał. nr 2 ad. pkt 17).

Ad. 18. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

W okresie od stycznia 2010 r. do lutego 2011 r. PCPR w Staszowie nie uczestniczył w realizacji rządowych programów pomocy społecznej z uwagi na fakt, iż w PCPR zatrudnionych jest tylko 3 pracowników do zadań merytorycznych i zaangażowanie się w realizację programu rządowego przy takim stanie zatrudnienia jest niemożliwe - wyjaśnienie dyrektor PCPR z dn. 23.02.2011r. (zał. nr 2 ad. pkt 18).

Ad. 19. Realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

W kontrolowanym okresie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie nie realizowało w/w zadania z uwagi na fakt, iż żaden z wychowanków pochodzący z terenu powiatu staszowskiego umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej nie był przygotowywany do adopcji zagranicznej (zał. nr 2 ad. pkt 19).

Ad. 20-23.

- **Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.**
- **Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.**
- **Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.**
- **Finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5 cyt ustawy.**

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR pani Barbary Walczyk wynika, iż w/w zadania nie były realizowane z uwagi na fakt, iż do PCPR-u nie zgłosił się żaden cudzoziemiec z prośbą o udzielenie wsparcia lub pomocy (**zał. nr 26**). Ponadto Centrum pomocy nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu staszowskiego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- w Regulaminie Organizacyjnym nie zawarto zadania dot. przeprowadzania szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- wszystkie zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje tylko 3 pracowników merytorycznych zatrudnionych w PCPR,
- powiat staszowski posiada opracowaną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- powołano Zespół ds. koordynacji prac nad opracowaniem strategii,
- opracowanie Strategii powierzono firmie marketingowej Hektor sp. z o.o.,
- w Strategii nie przedstawiono szczegółowych terminów przewidzianych dla realizacji każdego z zadań, nie ujęto budżetu – czyli źródła finansowania poszczególnych zadań oraz mierników i wskaźników,
- PCPR w Staszowie nie prowadzi poradnictwa specjalistycznego,
- przeszkolono i utworzono 4 rodziny zastępcze, w tym 3 rodziny zastępcze niespokrewnione oraz 1 rodzinę spokrewnioną,
- na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
- Centrum pomocy informuje właściwy sąd opiekuńczy o sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej co najmniej raz w roku w oparciu o przeprowadzony rodzinny wywiad środowiskowy, a także na bieżąco w sytuacjach niepokojących zaistniałych w rodzinach,
- PCPR w Staszowie nadzór nad rodzinami zastępczymi prowadzi poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozmów telefonicznych oraz doraźnych wizyt, z których brak dokumentacji,
- na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonuje ośrodek adopcyjno – opiekuńczy,
- w zakresie realizacji szkoleń dla kandydatów na niespokrewnione rodziny zastępcze PCPR w Staszowie współpracuje z Katolickim Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym w Kielcach,
- szkolenia rodzin spokrewnionych funkcjonujących na terenie powiatu staszowskiego odbywają się sporadycznie w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych oraz doraźnych wizyt,
- pracownicy PCPR-u uczestniczą w stałych zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków,
- na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonują ponadgminne placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego.

- w kontrolowanym okresie PCPR nie opracowywał i nie wdrażał programów pomocy dziecku i rodzinie, co wyjaśniła dyrektor PCPR, iż „z uwagi na fakt, że w jednostce zatrudnionych jest tylko 3 pracowników do zadań merytorycznych i angażowanie się w realizację dodatkowych zadań jest niemożliwe,”
- powiat staszowski na podstawie porozumień pokrywa koszty utrzymania dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innych powiatów,
- w okresie objętym kontrolą usamodzielniono się 3 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 3 z rodzin zastępczych,
- teczki usamodzielnionych wychowanków zawierają wszystkie niezbędne dokumenty,
- w 2010r. PCPR realizował projekt systemowy PO KL podzadanie 7.1.2 pod nazwą „Nowe szanse – nowe możliwości” w ramach którego wsparciem objętych zostało 20 usamodzielnionych wychowanków,
- na terenie powiatu staszowskiego nie ma mieszkań chronionych oraz nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej,
- pracownicy PCPR w Staszowie udzielają klientom informacji o prawach i uprawnieniach w zakresie swoich kompetencji, udzielanie porad odbywa się w godzinach pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie nie realizuje zadania określonego w art. 19 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- doradztwo metodyczne dla pracowników realizowane jest w sposób spontaniczny i niezaplanowany,
- PCPR w Staszowie nie realizował programów osłonowych, jak twierdzi dyrektor PCPR „z uwagi na fakt, iż PCPR zatrudnia tylko 3 pracowników do zadań merytorycznych i zaangażowanie się w realizację dodatkowych zadań jest niemożliwe,”
- na miejsce do dps w Rudkach oczekują 2 osoby, jedna z Wrocławia, druga z Bochni,
- osoby oczekujące na miejsce w dps wpisywane są na listę osób oczekujących prowadzonej w formie tabeli w zeszycie i informowane są pisemnie o przewidywanym terminie przyjęcia,
- w aktach osób oczekujących znajdują się wymagane dokumenty, w tym zaświadczenia lekarza psychiatry w którym wskazany jest typ dps –u,
- powiat staszowski sporządza bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej poprzez wypełnienie przesłanych przez ROPSZ tabel w powyższym zakresie,
- na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonuje ponadgminny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- w okresie od stycznia 2010 r. do lutego 2011 r. PCPR w Staszowie nie uczestniczył w realizacji rządowych programów pomocy społecznej,
- zadania dotyczące pomocy cudzoziemcom nie były realizowane z uwagi na fakt, iż do PCPR-u nie zgłosił się żaden cudzoziemiec z prośbą o udzielenie wsparcia.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyrektorem PCPR w Staszowie panią Barbarą Walczyk, pracownikiem socjalnym panią Anną Ogórek, panem Ryszardem Stachurą Naczelnikiem Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Staszowie,
- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego i Statutu PCPR w Staszowie, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, akt osób oczekujących na umieszczenie w DPS, pisemnych wyjaśnień dyrektora PCPR w Staszowie.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Arendarska Katarzyna
2. Bojar Małgorzata
3. Konieczna Anna

Ze strony jednostki kontrolowanej:

*Pani Barbara Walczyk –
dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Staszowie*

Data sporządzenia 21.03.2011r.

Data podpisania protokołu 04.04.2011r.

Wykaz załączników:

1. Informacja dotycząca Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Staszowskiego na lata 2008-2015.
2. Wyjaśnienie dotyczące kontroli w Staszowie realizowanej w dniach 22-24.02.2011r.
3. Kopia wpisów z zeszytu prowadzonego przez psychologa.
4. Zaświadczenie kwalifikacyjne państwa Bożeny i Cezarego Przystał dot. ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej.
5. Zaświadczenie kwalifikacyjne państwa Ilony i Pawła Skrzypek dot. ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej.
6. Pismo PCPR w Staszowie znak: PCPR-I-8271/I/33/2010 z dnia 06.08.2010r. wraz z kwestionariuszem rodzinnego wywiadu środowiskowego część VII.
7. Kopia kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego część VII.
8. Kopia umowy zawartej w dniu 14 września 2010r. dot. przeprowadzenia szkolenia dla niespokrewnionych rodzin zastępczych.
9. Kopia skierowania do Rodzinnego Domu Dziecka w Połańcu małoletniej Nikoli O.
10. Kopia decyzji Nr 1/2010 znak:PCPR-8271/V/3/2011 z dnia 21.01.2010r.
11. Kopia listy przekazywanych środków finansowych na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
12. Kopia oceny realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia Tomasza I.
13. Kopia Oceny końcowej realizacji programu usamodzielnienia Łukasza L.
14. Kopia wniosku z dnia 30.11.2009r. dot. przyznania środków finansowych na kontynuowanie nauki szkolnej.
15. Kopia decyzji z dnia 19.05.2010r. znak:PCPR-IIa-8271/IV/14/2010 dot. przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.
16. Dokumentacja dot. usamodzielnienia Pawła N.
17. Harmonogram warsztatów psychologicznych, które odbyły się w ramach projektu „Nowe szanse – nowe możliwości” wraz ze sprawozdaniem.
18. Indywidualny kontrakt dot. uczestnictwa w projekcie „Nowe szanse – nowe możliwości” wraz z oświadczeniem i protokołem odbioru przedmiotów zakupionych w ramach pomocy.
19. Zaświadczenie p. Kamili W. dot. uczestnictwa w projekcie systemowym w ramach POKL „Nowe szanse – nowe możliwości”.
20. Kopie umów o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej na prowadzenie domów pomocy społecznej w Rudkach i Kurozwękach.
21. Kopie postanowień znak: PCPR-IIa-8232/87/2010 z dnia 30.08.2010r. oraz znak:PCPR-IIa-8232/41/2010 z dnia 22.09.2010r.
22. Kopia protokołu z kontroli przeprowadzonej w dniu 7.12.2010r. w DPS w Rudkach i 30.11.2010r. w DPS w Kurozwękach.
23. Kopia wpisów porad udzielonych klientom przez radcę prawnego zatrudnionego w Starostwie Powiatowym w Staszowie.
24. Kopia wpisów porad udzielonych klientom przez pracownika socjalnego PCPR.
25. Informacja dot. szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu staszowskiego.
26. Informacja dot. udzielenia pomocy cudzoziemcom przebywającym na terenie powiatu staszowskiego.